

Ekstraoppgave 6

Formålet med denne ekstraoppgaven er å studere egenskapene til minste kvadraters estimator for konstantleddet i en enkel lineær regresjonsmodell, og å bruke det til konfidensintervall og hypotesetesting.

Vi tar for oss den enkle lineære regresjonsmodellen:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 x_i + \varepsilon_i \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

Her er x_i -ene gitte tall (dvs. ikke-stokastiske) og ε_i -ene er uavhengige og normalfordelte stokastiske variable med forventningsverdi 0 og standardavvik σ .

Minste kvadraters estimatorer for β -ene er gitt ved

$$\hat{\beta}_1 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(Y_i - \bar{Y})}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} \quad \text{og} \quad \hat{\beta}_0 = \bar{Y} - \hat{\beta}_1 \bar{x}$$

a) Vis at

$$\hat{\beta}_0 = \sum_{i=1}^n \left(\frac{1}{n} - \frac{x_i - \bar{x}}{S_{xx}} \bar{x} \right) Y_i$$

$$\text{der } S_{xx} = \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2.$$

Vink: Bruk omformingen av $\hat{\beta}_1$ gitt nederst på side 627 i læreboka.

b) Vis at $\hat{\beta}_0$ er forventningsrett. Vis også at

$$V(\hat{\beta}_0) = \sigma^2 \left(\frac{1}{n} + \frac{\bar{x}^2}{S_{xx}} \right)$$

c) La S^2 være den vanlige forventningsrette estimatoren for σ^2 (jf. sidene 617 og 627 i læreboka), og la

$$S_{\hat{\beta}_0} = S \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{\bar{x}^2}{S_{xx}}}$$

være den estimerte standardfeilen til $\hat{\beta}_0$. Forklar at

$$\frac{\hat{\beta}_0 - \beta_0}{S_{\hat{\beta}_0}}$$

er t -fordelt med $n - 2$ frihetsgrader.

Vink: Bruk at $\hat{\beta}_0$ og S^2 er uavhengige og at $(n - 2)S^2 / \sigma^2$ er kjikvadrat-fordelt med $n - 2$ frihetsgrader.

d) Bestem et $100(1 - \alpha)\%$ konfidensintervall for β_0 .

e) Bestem en test med signifikansnivå α for testing av

$$H_0: \beta_0 = 0 \text{ mot } H_a: \beta_0 \neq 0$$